

Prvi znanilci napredka tehnike

Naša občina sodi med tista pomembna mesta, ki so bogata s kulturno dediščino. Občinska skupščina je pričela s postopkom razglašanja dveh kulturnih spomenikov – Ljubljanske mestne elektrarne v krajevni skupnosti Ledina in ene od dveh še »preživelih« transformatorskih postaj pri Klavnici, v krajevni skupnosti Nove Poljane.

Ob prelomu stoletja sta se v Ljubljani pojavila dva pomembna znanilca industrializacije mesta: Javni promet v mestu – tramvaj in javna električna razsvetljava. To sta bila tudi večja porabnika električne energije, ki so jo

— Transformatorska postaja pri nekdanji Klavnici v KS Nove Poljane

proizvajali v naši prvi javni elektrarni, zgrajeni leta 1898. Elektrarna še stoji na vogalu današnje Slomškove in Kotnikove ulice v svoji značilni podobi – neometanih opečnih zidovih, ki jim čas in človek nista prizanašala. Zgradba je značilen predstavnik stare tovarne, kakršnih pri nas ni več dosti. Tako tipične funkcionalne in racionalne arhitekture pa sploh ni več. Visoki dimnik kraljuje še danes in je bil v tistih časih pomemben znanilec novih časov bliskovitega razvoja industrije, prometa in obrti.

Po pričetku njenega obratovanja se je podoba Ljubljane hitro spremenila: trgi in ulice so bili razsvetljeni z električno, ki je bila kmalu na voljo tudi zasebnikom. Elektrarno so širili in dograjevali, vedno več obrtnikov in majhnih tovarn je potrebovalo elektriko. Namestili so tudi nove motorje in sodobne stroje ter spremenili prvotno zasnovo in nape-

ljava, ki je oddajala le isto-smerni tok in utrlj pot trifaznemu izmeničnemu toku. Dograjevanje elektrarne je bilo zaključeno okoli leta 1930, ko so zgradili še dva nova velika kotla in namestili parno turbino »Škoda«. Tako je tovarna dobila svoj današnji izgled, ki se ni več spreminjal.

Drugi kulturni spomenik, ki ga kot prvega uvrščamo po njihovi lastnosti med tehnične spomenike, je transformatorska postaja pri Klavnici.

Če se bomo morali glede ureditve elektrarne in predvidene namestitve muzeja v njej še dosti pogovarjati, pa je trafo postaja v celoti ohranjena in normalno obratuje.

Ljubljana se ponaša s solidno dediščino s področja tehnične kulture in veljalo bi razmisliti, ali ne bi vse pomembnejše objekte (Muzej Pivovarne UNION, Železniški muzej, številne eksponate v Tehničnem muzeju, našo elektrarno in še kaj) združili v enotno mestno povezavo – transversalo, tako da bi imeli kaj pokazati vsem, ki se za to zanimajo.

Kabelska in satelitska TV mreža

Kabelska in satelitska TV mreža v naši občini je že v prejšnjem letu vzbudila veliko pozornosti, vendar pa se je kasneje vsa zadeva zataknila ob razmeroma visokih stroških, ki jih morajo prispevati zainteresirani sami. Zaradi tega je do nadaljnjega skoraj povsem zamrla prvotna zagretost v krajevni skupnosti Ajdovščina, kjer so se želeli, na podlagi dobro zastavljene akcije, priključiti na mrežo, ki jo imajo že urejeno za Bežigradom.

Razmeroma dobro so uspeli zadevo urediti v Gradišču, kjer je dal pobudo blok, ki ga poznamo pod imenom Ferantov vrt. Od tod so napeljali sistem še v nekatere sosednje bloke, tako da je zdaj priključenih nanj približno 270 stanovanj z okrog 800 prebivalci. Vendar pa imajo prav tu težave, ker so nekateri ugotovili, da napeljava niso urejene v skladu s predpisi in zdaj čakajo, da bodo končno besedo o tem izrekli pristojni organi. Sicer pa imajo kolikor toliko urejen sistem v novih blokih, ki jih poznamo pod imenom Plinarna, kjer je priključenih približno 220 stanovanj s 650 prebivalci. Podobno so si pomagali tudi na

Poljanskem nasipu in v Roških stolpnih, kjer so uredili sistem, katerega se lahko poslužuje približno 700 prebivalcev. Tudi novi blok na Trubarjevi ulici s približno 200 prebivalci ima urejen sprejem satelitske televizije in kabelski prenos.

Skupaj lahko gleda televizijske programe s pomočjo kabelskega prenosa in sprejem preko satelita približno 2350 prebivalcev občine Center.

Po podatkih iz leta 1988 ima občina Center 32.345 prebivalcev. Satelitski in kabelski TV prenos lahko gleda nekaj več kot 7% prebivalcev naše občine.

Ajdovščina Gradišče	nimajo Imajo opremljen »Ferantov vrt« od koder so napeljali sistem v sosednje bloke — približno 270 stanovanj z 800 prebivalci
Kolodvor Ledina	nimajo Imajo v novih blokih »Plinarna« — približno 220 stanovanj s 650 prebivalci
Nove Poljane Poljane	nimajo Imajo Roške stolpnice, stolpnice na Strelški in novi blok na Poljanskem nasipu — približno s 700 prebivalci
Prule	nimajo
Josip Prašnikar	nimajo
Stara Ljubljana	nimajo
Stari Vodmat	nimajo
Tabor	Ima blok na Trubarjevi ulici — približno 200 prebivalcev
Trg osvoboditve	nimajo

Razdejanje v Leninovem parku

Večina ulic v KS je bila zadnja dva meseca prekopana, zakopana, krpana, neprevozna. To, kar vidite danes je samo blaga oblika ovir s katerimi so se srečevali krajani, šolarji, zaposleni na svoji vsakodnevni poti. Če dodamo k temu še skrajno zaparkiranje cest in pločnikov, potem smo bili res prvaki v premagovanju ovir na poti. Pa šalo na stran. Mar si Komunalno podjetje res ne more privoščiti poštenega osemurnega dela in delo čimprej končati? Poštenega tako, da ne bodo njihovi delavci na »šihu« počivali in nabirali moči za popoldansko delo na črno? Če bi bilo delo prej opravljeno in delavci polno zaposleni, bi bili stroški za KPL manjši in potem tudi mogoče prispevki krajanov za komunalno manjši. Pa če bi bil v gospodinjstvih tudi že plin, bi bilo pa res lepo.

KOMISIJA ZA INFORMIRANJE PRI KK SZDL AJDOVŠČINA

Iščemo čistilko

Krajevna skupnost Josip Prašnikar, Trubarjeva 24, išče čistilko, ki bi honorarno dvakrat tedensko očistila prostore krajevne skupnosti. Intereenti naj se javijo na telefon 318-062.

ALBERT TOPOLŠEK

Težko in boleče se je za vedno poslavljati od človeka, ki nam je bil tako blizu zaradi svojega humanega pojmovanja življenja, zaradi tovarništva in prijateljstva, ki ga je razdal na vsakem koraku in v vsaki besedi. Težko je sploh dojeti, da ga ni več med nami, saj je še včeraj in predvčerajšnjim snoval načrte za lepše in bolj humano življenje ter čimbolj pristne medčloveške odnose v KS Tabor. Tako polen optimizma in življenjske moči je kot predsednik kadrovske komisije pri predsedstvu KK SZDL načrtoval bodočnost KS zlasti po volitvah 1990. Njegov optimizem in vera v boljši jutri je nezavedoma prehajala na vse nas, ki smo z njim sodelovali. Njegova vzpodbuda, zgled, dobra prijateljska beseda in prisrčen nasmeh sta nam pomenilka zelo veliko, čeprav on sam najbrž tega ni opazil.

Dvajset let je tovariš Albert namenjal veliko časa in dela krajevni skupnosti, pa naj je šlo za ZK, SZDL, krajevno samoupravo, ljudsko obrambo in družbeno samozasčito, organizacijo ZB, društvo invalidov. Ni bilo akcije, da pri njej ne bi sodeloval.

Vedno pripravljen ponuditi svojo dragoceno pomoč vsakomur in pri vsakem delu pa tudi ni poznal sprenevedanja in ni imel dlake na jeziku ter je znal vedno in povsod reči bobu bob in postaviti besedo na pravo mesto. Kljub boleznim je snoval nove načrte in nove naloge, kot da je pred njim še vse življenje.

Sredi teh načrtov je omahnil. Njegove vzpodbudne človeško tople besede so utihnile, ugasnil je njegov nasmeh in zar oči. Mi pa smo ostali brez prijatelja, globoko se zavedajo, da smo z njim izgubili veliko in da bo za njim ostala globoka praznina. Pogrešali bomo njegov nasmeh, njegovo toplo besedo.

Ostal nam bo v spominu kot človek.

SODELAVCI V KS TABOR

— Poslopje prve ljubljanske elektrarne z značilno arhitekturo

Zgodilo se je — zgodilo se bo

Priznanje

V ponedeljek, 18. septembra je predsednik občinske skupščine Ljubljana Center Boris Plavšak ob krajši slovesnosti podelil predstavnikom krajevne skupnosti Gradišče Priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo za ustvarjalno in prizadevno delo ter dosežene uspehe pri razvoju SLO.

Predavanje

V četrtek, 16. novembra ob 17. uri prireja Društvo upokojencev Gradišče predavanje profesorja Cirila Hubada na temo: Do Krakova in Karpatov.

Nadležne svetilke

V komunalni skupnosti ljubljanskih občin so ondan zaključeno ugotavljali, kdo je financiral in dal postaviti dve stebrični svetilki v ambientu prenovljene Trubarjeve ulice. O tem pa seveda ni nihče nič vedel. Ker svetilki nista bili v sozvočju z onimi v stari Ljubljani, so ju brž podrli. Pa še prav so imeli, saj bi onemogočili pluzenje ceste pozimi. Eno od njih je bila vgrajena v betonski postavek kar v križišču s Prečno ulico. Zdaj pravijo, da bodo postavili druge in jih montirali na pročelja hiš.

Voda ni odtekala

Že tlakovano in asfaltirano cestišče Trubarjeve ulice so znova odprli, ker so bili odtočni kanali preplavljeni in brez ustreznega nagiba. Zato je meteorna voda tekla namesto po kanalih kar v kleti in celo v frizerski salon. Napako so odpravili tako, da so znova razkopali asfalt in granitne kocke.

Zamuda na cesti

Zaradi nam neznanega vzroka še ni končana III. faza rekonstrukcije cestišča med Resljevo in Prečno ulico. Po terminskem planu bi morala biti končana najpozneje do septembra. Zamudi je najbrž vzrok odsotnost delavcev v času dopustov, saj sta bila na gradbišču poleg rovokopača le po dva delavca.

Sladkor iz blagovnih rezerv

Krajevna organizacija Rdečega križa Ledina je v prvih dneh avgusta, ko se je pričela prodaja sladkorja iz blagovnih rezerv, v dogovoru z Emonino samopostrežno trgovino odkupila določeno količino tega blaga in ga razdelila med starejše, onemogle in socialno ogrožene krajanke.

Še vedno mestni plin

Izvedeli smo, da komunalna energetika najbrž zaradi nedocončnih del na notrajni plinski napeljavi po hišah ne bo mogla zagotoviti kalorično boljšega

zemeljskega plina namesto mestnega. Torej lahko pričakujemo, da se bomo čez zimo greti še vedno z mestnim plinom tudi v tistih predelih mesta, kjer je že napeljan zemeljski plin. Nekatere hiše imajo sicer instalacijo naravnano na toplotno vrednost mestnega plina in ni mogoče brez ustrezne zamenjave cevi in gorilnih elementov uporabljati zemeljskega. Razrešeno pa tudi še ni financiranje.

Volilna seja

Delegati skupščine KS Nove Poljane so se 26. junija sestali na volilno programski seji. Za novega predsednika so izvolili Špelco Tekavec. Na svoji prvi seji se je sestel tudi svet skupščine KS. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Dominik Cotič. Komisijo za socialno zdravstvene zadeve bo tudi v prihodnje vodila Gineta Pengal.

Komemoracija

Krajevna skupnost in družbeno politične organizacije Nove Poljane VABIJO OBCANE da se 26. oktobra ob 16. uri udeležijo spominske žalne svečanosti v spomin padlih v narodno osvobodilni vojni.

Slovesnost bo pri spomeniku padlih, ki je v spominskem parku Maršala Tita ob Poljanski cesti.

Prvi dan — nova pridobitev

Prvi dan šole je bil na OŠ Majda Vrhovnik predvsem posečen otvoritvi jedilnice. Kaj malo oči je bilo uprtih v orkester ljudske milice, ki je igral neko strogo odločno skladbo, nekaj več že, ko so veseli pari plesali ob narodni glasbi, domala vsi so gledali ples dveh osnovnošolčkov in poslušali slavnostni govor ravnateljice.

Pač — bil je prvi dan in trajalo je precej časa, da se je mladež umirila. Za nekatere je bila nova, lična in upajmo trpežna učilnica velika pridobitev. Za druge, morda na novo prelakirani parket, za tretje pa umivalniki s sušilcem za roke. To se je zgodilo ob tridesetletnici ustanovitve šole. Kaj pa drugi dosežki?

Gotovo smo bili vsi veseli otvoritve novega betonskega igrišča, z igriščem za košarko in ureditve starega in zanemarejenega parka. Kar se tiče materialnih dobrin, je to vse. Bilo pa je tudi precej akcij za ohranitev parka in šole, saj učenci nikoli ničesar ne prizanašajo. Celo omaricam ne. Tem naj bi letos vgradili ključavnice, da bi bilo enkrat za vedno konec s kraji.

Strogost pravil iz dneva v dan narašča... Jasno! Šola je naš drugi dom, poreče nekdo. Res?

MATEJ GORŠIČ, 7. b.
OŠ MAJDA VRHOVNIK